

Hur används mätinstrumenten?

- **Generellt**

- Varje tillstånd ska vara av bestående karaktär och ej möjligt att rehabilitera över överskådlig tid
- Alla kriterier under respektive rubrik i skattningsinstrumentet behöver inte vara uppfyllda för att angiven poäng skall erhållas, inte heller kriterier under föregående rubriker behöver vara uppfylld
- Höga nivåer ska alltid kunna följas upp i dokumentationen
- Vid förändringar i hälsotillståndet ska det framgå av dokumentationen att det föreligger behov av en ny vårdbehovsmätning

- **Specifikt**

Modifierad ADL-trappa enligt Katz-index

- Fokuserar på vårdtagarens förmåga att klara de dagliga aktiviteter som efterfrågas. Är han/hon beroende av hjälp från någon annan och i så fall i hur stor utsträckning
- Om en person är helt beroende i alla delar så ger det 7 poäng, dvs, räkna alla kryss till höger om stömlinjen (sex st) och lägg till ett poäng = 7
- Om en person inte behöver hjälp alls i någon del som anges i instrumentet så ger det ändå alltid 1 poäng

Modifierad Bergerskalen

- Mätmetoden bygger på Bergerskalen som skattar den mentala förändringen till följd av någon neurologisk skada t ex vid demenssjukdom eller stroke
- En person kan vara mentalt klar men kan på grund av en neurologisk skada t ex afasi erhålla poäng längre ner i skalan
- Poängsättningen utgår från antagandet att personer med funktionsnedsättning har högre grad av beroende mellan Berger I och Berger V. När personen befinner sig på nedersta trappstegen av skattningsskalan är vårdbehovet ett annat, personen är mer stationär och behöver då mer fysisk omvårdnad. Detta ger därför lägre poäng i Bergerskalen
- Om personen vid demenssjukdom anses höra hemma på någon av graderna III till VI på Bergerskalen skall en dokumentation finnas som stödjer detta

Skattning av beteende

- Mäter det behov av hjälp och trygghetsskapande insatser en person är i behov av för sitt psykiska välbefinnande
- Nivå 7 "Motsäger sig vård eller annan hjälp" innefattar inte situationer där personen gjort ett medvetet uttryckligt val att inte vilja ha någon specifik typ av vård och förstår innebörden av sitt val

Hälso- och sjukvårdsinsatser

- Mäter sjukvårdsinsatser där någon form av hälso- och sjukvårdskompetens fordras
- Om sjukvårdsinsatsen är komplicerad och legitimerad personal bedömer att detta kräver särskild övervakning över längre tid ska detta framgå av dokumentationen

SAMMANSTÄLLNING AV VÅRDBEHOV

Namn: Personnummer:

Uppgiftslämnare:

Modifierad ADL

Personlig hygien
På- och avklädning
Toalettbesök
Förflyttning
Kontinens
Födointag

Ingen hjälp	Lite hjälp	Mycket hjälp
☐	☐	☐
☐	☐	☐
☐	☐	☐
☐	☐	☐
☐	☐	☐
☐	☐	☐
1	+	

Oavsett antal (0-6) kryss till vänster om stödlinjen ges alltid 1 poäng.

Kryss till höger om stödlinjen ger 1 poäng vardera, max 6 poäng.

poäng

Biståndshandläggare:

Var utförs mätningen?:

Poäng

Max 7 p

Modifierad Bergerskalan

Ingen
Berger I
Berger II
Berger III
Berger IV
Berger V
Berger VI

0	☐
1	☐
2	☐
3	☐
6	☐
5	☐
4	☐

OBS

Berger IV ger högre poäng än Berger VI pga bedömd högre arbetsinsats

Max 6 p

Skattning av beteende

Ingen särskild psykisk omvårdnad
Oro/trygghetssökande
Ångest/kontaktsökande
Verbalt aggressiv
Motoriskt orolig
Socialt avvikande beteende
Fysiskt aggressiv
Motsätter sig vård

0	☐
1	☐
2	☐
3	☐
4	☐
5	☐
6	☐
7	☐

Max 7 p

Hälso- och sjukvårdsinsatser

Ringa hälso- och sjukvårdsinsatser 1
Lättare hälso- och sjukvårdsinsatser 2
Omfattande hälso- och sjukvårdsinsatser 3
Kval- och högkvalificerade hälso- och sjukvårdsinsatser 4

☐
☐
☐
☐

Max 4 p

TOTALT

VÅRDNIVÅ

Vårdnivå: Nivå 1= 1- 8 p, Nivå 2= 9-16 p, Nivå 3= 17-24 p

Modifierad ADL-trappa enligt KATZ-index

Fokuserar på vårdtagarens förmåga att klara de aktiviteter som efterfrågas.

Är han/hon beroende av hjälp från någon annan och i så fall i hur stor utsträckning?

Ingen hjälp

Lite hjälp

Mycket hjälp

Personlig hygien (ta sig till tvättplats, tvätta hela kroppen i badkar/dusch eller handfat)

Får ingen hjälp eller övervakning. Tar sig till handfatet själv, eller i och ur badkar, ingen tillsyn i duschen

Får tvätthjälp med ryggen

Får hjälp att ta sig till tvättplats eller vatten framburet. Hjälp i och ur badkar, tillsyn i dusch, hjälp fötter eller underlivet.

På- och avklädning (ta sig till låda eller skåp, ta fram kläder, ta av och på kläderna)

Får ingen hjälp eller tillsyn. Hämtar kläder, klär på och av sig, ytterkläder, skor och strumpor.

Får hjälp att knyta skor

Får hjälp att hämta kläder, eller med på- av klädning, eller förblir ofullständigt påklädd.

Toalettbesök (ta sig till toaletten, komma på och av toalettstolen, torka sig, tvätta sig, ordna kläderna)

Får ingen hjälp eller tillsyn. Kan använda käpp, gästol, rullstol, kan använda nattkärl.

Får hjälp att ta sig till toaletten, eller med något av ovanstående.

Får hjälp eller tillsyn, kan inte ta sig till toaletten. Använder bäcken, inkontinensskydd eller toalettstol även dagtid.

Förflyttning (ta sig ur sängen till en stol eller mellan två stolar = överflyttning av kroppen)

Får ingen hjälp eller tillsyn. Kan använda ett stöd, t ex käpp el annat hjälpmedel.

Får hjälp av en annan person

Kan ej lämna sängen, eller behöver lift (två personer).

Kontinens (fysiologisk tömning av blåsa och tarm. Inkontinens = ofrivillig urin- och faecesavgång. Hygien, toalettbesök, förstoppning räknas ej)

Kontinent. Sköter själv ev. medicin, lavemang, colostomi, KAD.

Inkontinent ibland

Inkontinent som kräver tillsyn, eller hjälp av annan. KAD som blåstränas. Colostomi/urostomi som sköts av annan.

Födointag (får mat från tallrik eller dyligt in i munnen. Hygien och bordsskick bedöms ej)

Äter själv

Får hjälp att skära kött, öppna mat förpackningar.

Får muntlig instr./påputtning/uppmaning/sällskap i samband med måltid för att äta/dricka/hjälp att få in maten i munnen /sondmatas.

Modifierad Berger skala

Mäter den mentala förändringen (glömska/språkliga svårigheter) till följd av någon neurologisk skada t ex vid demenssjukdom eller stroke

0. Inga problem på grund av glömska

I. Lite glömska

- Har vissa minnessvårigheter
- De dagliga aktiviteterna splittras/störs av glömska
- Kan ganska lätt göra sig förstådd trots språkstörning, lätt afasi

II. Besvärande glömska

- Något rumsligt desorienterad
- Förlägger föremål
- Reder sig själv i välbekant miljö
- Kan gå vilse
- Har svårt hitta ord
- Mer uttalad språkstörning

III. Instruktion

- Har svårt att delta i vanlig social samvaro
- Drar sig undan svårare situationer
- Behöver vägledning och råd för att klara vardagssituationer

IV. Assistans

- Kan inte handla utifrån enbart muntlig instruktioner
- Desorienterad i tid och rum
- Kan inte tala sammanhängande eller förstår inte det talade ordet
- Frustrerad över sin situation

V. Ej kommunikerbar

- Kan inte kommunicera begripligt med ord
- Har påtagliga minnesluckor
- Svåra språkstörningar

VI. Reagerar bara på beröring

- Har tappat talförmågan
- Kräver beröringsstimulans för att reagera

Skattning av beteende

Mäter det behov av hjälp och trygghetsskapande insatser en person är i behov av på grund av sitt psykiska välbefinnande. Observera att frågorna ska mäta beteendet.

0. Ingen särskild psykisk omvårdnad

1. Oro/trygghetssökande

- Allmänt inriktade insatser för att befrämja trygghet och minska oro

2. Ångest och kontaktsökande

- Kräver individuellt riktat bemötande och omvårdnad
- Verbalt upprepande "Kallar upprepande på t.ex. hjälp"
- Upprepande klagomål över ångest eller oro te x söker ihärdig uppmärksamhet beträffande planering, måltider, kläder, relationer

3. Verbalt aggressiv

- Verbalt aggressiv, hotar andra, förbannar eller skriker åt andra

4. Motoriskt orolig

- Vandrande, irrar omkring utan mål, tillsynes omedveten om behov och sin egen säkerhet
- Risk för att den enskilde avviker från boendet

5. Socialt avvikande beteende

- Socialt avvikande beteende, gör oljud, högljudd, skriker våld mot sig själv, avvikande sexuellt beteende, klär av sig inför andra, kastar mat/avföring, plockar med andras tillhörigheter

6. Fysiskt aggressiv

- Fysiskt aggressivt beteende, slår andra, knuffar, klöser eller antastar sexuellt
- Utåtagerande och våldsamt

7. Motsätter sig vård

- Behov av kvalificerad psykisk vård bedömd av behörig leg. personal

Hälsö- och sjukvårdsinsatser

1. Ringa hälsö- och sjukvårdsinsatser

Ingen delegering behövs för arbetsuppgiften, bedömd av legitimerad personal

- allmänt inriktade insatser i form av; förebyggande aktivering, observera förändringar och rapportera samt vätskekontroll
- allmänt rehabiliterande insatser efter instruktion av sjukgymnast och/eller arbetsterapeut
- vara behjälplig vid överlämnande av läkemedel från märkt dosett/APO-dos

2. Lättare hälsö- och sjukvårdsinsatser

Delegering behövs för arbetsuppgiften om den ska utföras av ej legitimerad personal

- administrering och överlämning av läkemedel från märkt dosett/APO-dos.
- individuellt riktade rehabiliteringsinsatser
- förebyggande trycksårsbehandling (decubitusprofylax)
- vändschema
- syrgasbehandling
- ADL-träning
- medicinsk tillsyn och kontroll- temp, blodtryck, provtagning
- skötsel av kvarliggande urinkateter (KAD)
- enklare sårbehandlingar och omläggningar
- insulingivning vid stabilt blodsocker
- skötsel och matning via sond inlagd via magsäcken (PEG-sond)

3. Omfattande hälsö- och sjukvårdsinsatser

Utförs av legitimerad personal

- omfattande sårbehandlingar och omläggningar, t ex svårläkta sår
- intramuskulära injektioner
- förebyggande behandlingar av sensammandragningar (kontrakturprofylax)
- insättning och spolning av KAD, kvarliggande urinkateter vid sjukdomstillstånd som kräver längre behandling
- rensugning av övre luftvägar
- intravenösa injektioner, dropp (perifera infusioner)
- insulingivning vid instabilt blodsocker
- svårinställd smärtlindring
- matning av person med sväljsvårigheter

4. Kvalificerade och högkvalificerad hälsö- och sjukvård

Utförs av legitimerad personal

- kvalificerade sårbehandlingar och omläggningar som kan medföra borttagande av död vävnad (nekros)
- skötsel av kanyl i luftstrupen (tracheotomerad)
- blodtransfusioner
- mycket svårinställd medicinering
- sugning av nedre luftvägar
- övervakad syrgasbehandling
- använda infusion/injektionspump vid smärtlindring
- pickline, port-a-cat, inopererad stationär kateter